

Vergaderjaar 2021–2022

35 925 XVI

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2022

Nr. 44

AMENDEMENT VAN DE LEDEN TELLEGEN EN PAULUSMA TER VERVANGING VAN DAT GEDRUKT ONDER NR. 39¹

Ontvangen 28 oktober 2021

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

De departementale begrotingsstaat wordt als volgt gewijzigd:

I

In **artikel 3 Langdurige zorg en ondersteuning** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verlaagd** met **€ 300** (x € 1.000).

II

In **artikel 3 Langdurige zorg en ondersteuning** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 300** (x € 1.000).

Toelichting

Goede palliatieve en levenseindezorg is van groot belang. Op dit moment is deze wezenlijke vorm van zorg in Nederland nog veel te versnipperd georganiseerd. Doel is dus om deze vorm zorg op de kaart te zetten en te verbeteren. Dat vergt allereerst bewustwording bij zowel de zorgprofessionals als in de maatschappij. Goede palliatieve en levenseinde zorg vereist acceptatie van de zorgprofessionals dat niet alle patiënten beter kunnen worden én het besef in de maatschappij dat ieder mens uiteindelijk terecht komt in die laatste levensfase. En dat als iemand wens heeft ten aanzien van die laatste levensfase, je daar vroegtijdig en zo vaak als nodig een gesprek over moet voeren. Met je naasten en familie. Maar ook met de huisarts of andere zorgprofessional. Veel mensen schuiven dit gesprek voor zich uit. Realiseren zich niet voldoende

¹ Vervanging in verband met wijziging van de ondertekening.

genoeg dat als zij in de laatste levensfase nog regie willen voeren, ze hier dan vroegtijdig over na moeten denken.

Met dit amendement worden er middelen vrijgemaakt uit de juridisch niet verplichte ruimte van artikel 3 voor een actieve landelijke publiekscampagne door de overheid die gericht is op bewustwording en het bespreekbaar maken van de wensen in de laatste levensfase. Het doel van de publiekscampagne moet zijn dat mensen zich tijdig voorbereiden op het ouder en kwetsbaar worden inclusief het levenseinde. Dat kan dus al zijn voordat er daadwerkelijk van een zorg- of hulpbehoefte sprake is. Sterker, tijdig nadenken en spreken over alle wensen rondom het levenseinde (Advanced Care Planning) is het begin van goede palliatieve zorg en levenseindezorg en kan veel meer omvatten dan (medische) zorg. Bovendien kan het levenseindegesprek ook worden gevoerd door andere hulpverleners zoals geestelijk verzorgers of maatschappelijk werkers.

Naast de publiekscampagne is het belangrijk dat er op een centrale plek goed vindbare publieksinformatie over alle vraagstukken rondom het levenseinde komt. Dit alles moet worden opgezet met de belangrijkste stakeholders uit het veld op het gebied van palliatieve en levenseindezorg.

Tellegen
Paulusma